

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamensdato : KJ 101 - Kjemi 1

Eksamensdag: Tirsdag 9. desember 2003

Oppgavesettet er på 7 sider

Vedlegg: ingen

Tillatte hjelpmidler: "Chemical Bonding" av Mark J. Winter

"Organic Chemistry" av John McMurry

Molekylbygggesett

Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.

Ved bedømmelsen gis oppgavene lik vekt.

Oppgave 1

- a) Angi antall bindende og ikke-bindende valenselektronpar for sentralatomet i følgende molekyler, og beskriv de geometriske forhold (perfekt geometri eller avvik fra perfekt geometri) mest mulig nøyaktig :
 CH_4 , $\text{N}(\text{CH}_3)_3$, BCl_3 , SiH_3^- , SF_4 , SF_6 , NO_2^-

- b) Hvilke(t) av følgende molekyler er paramagnetisk(e) : N_2 , O_2 , NO og benzen ?

- c) Skisser formen på HOMO (høyest okkuperte molekylorbital) og LUMO (laveste ikke-okkuperte molekylorbital) for propen. Fra hvilke atomorbitaler fremkommer de ?

Oppgave 2

- a) Hvilke forbindelse i de følgende par har den beste elektroniske stabiliteten ?
 Forklar

i)

eller

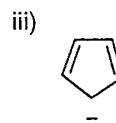

ii)

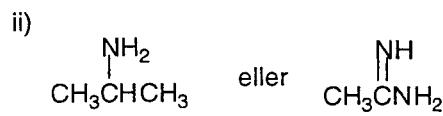
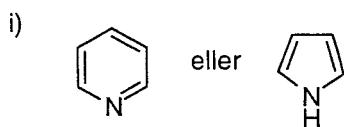
eller

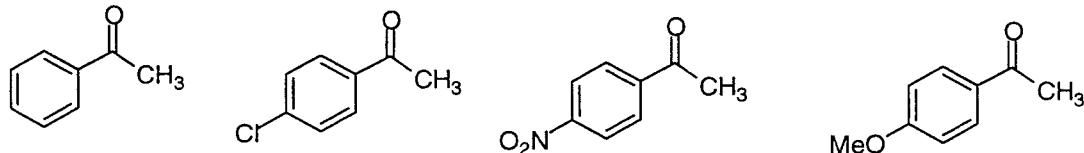
b) Hvem kan lettest miste et proton: en methylgruppe som er bundet til sykloheksan eller en methylgruppe som er bundet til en benzenring? Forklar

c) Hvilken forbindelse i parene nedenfor er den sterkeste basen? Forklar

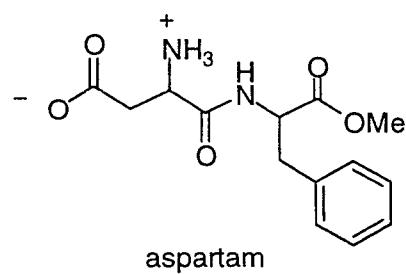

Oppgave 3

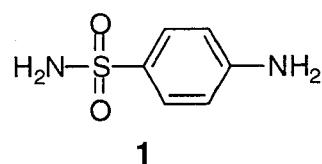
a) Før opp forbindelsene nedfor etter *avtagende* likevektskonstant for hydratdannelse

b) Aspartam er et søtningsstoff som brukes bl. a. i NutraSweet. Hva blir dannet hvis aspartam ble fullstendig hydrolysert i sur vandig løsning?

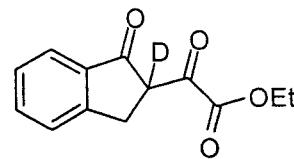

c) Sulfonamider som **1**, var de første syntetiske antibiotika som ble laget. De ble introdusert klinisk i 1934. Vis hvordan sulfonamidet **1** kan lages fra benzen.

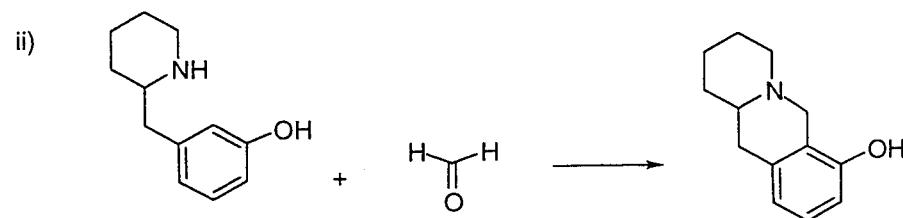
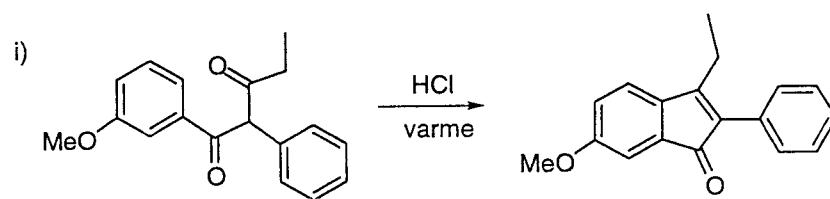
Oppgave 4

a) Du ønsker å syntetisere β -ketoaldehydet som vist under ved å bruke en kondensasjonsreaksjon.

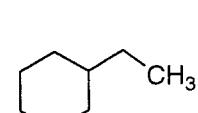
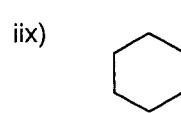
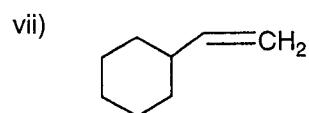
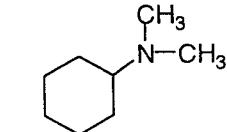
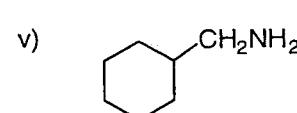
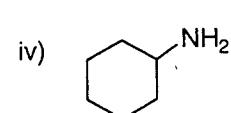
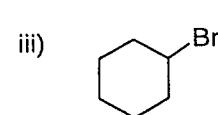
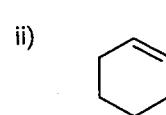
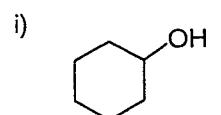

Skriv en reaksjonsligning som viser hvilke reagenser du vil starte med og hvilke betingelser som skal til for å oppnå det ønskede resultat.

b) Foreslå en rimelig mekanisme for hver av de følgende reaksjoner:

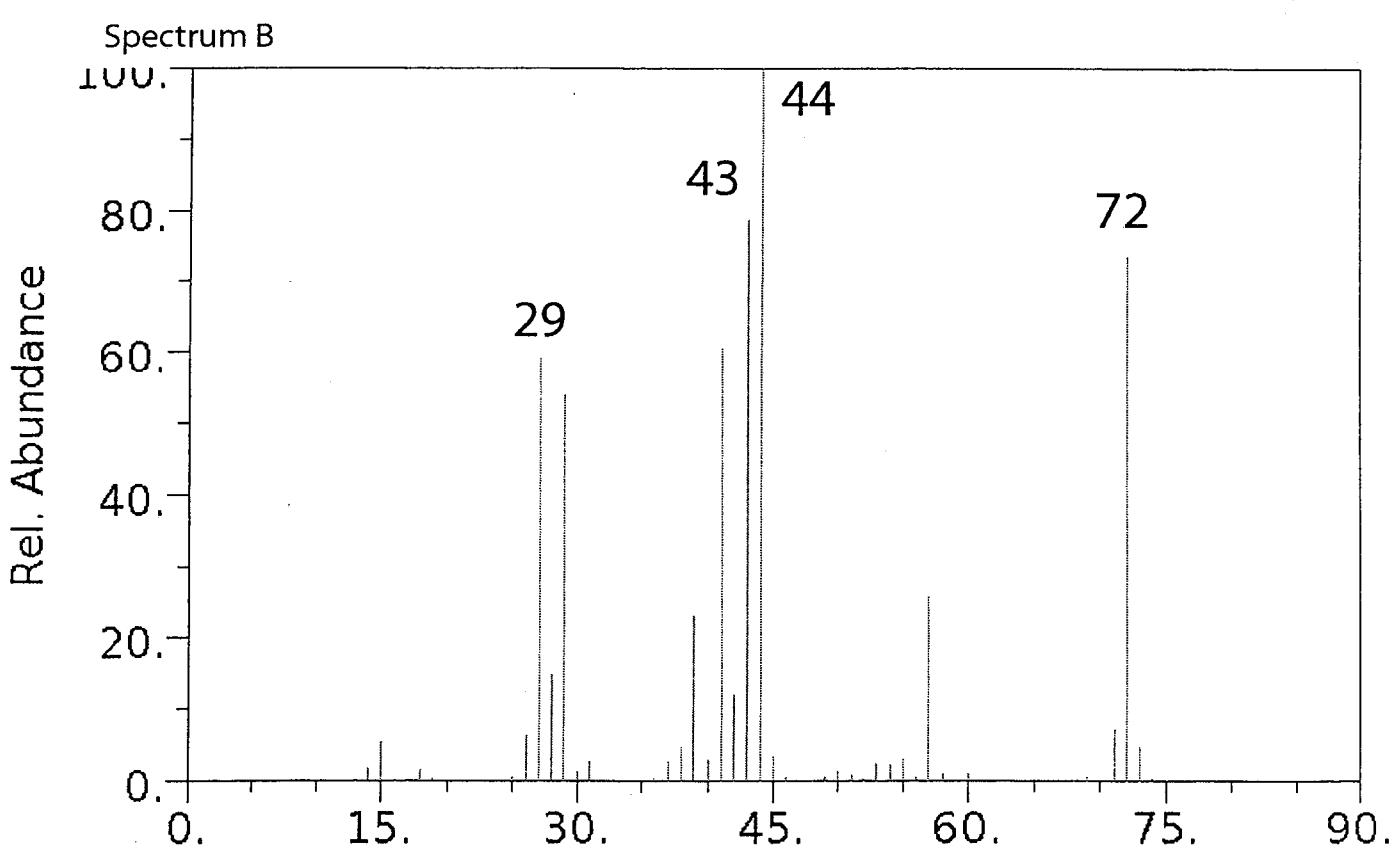
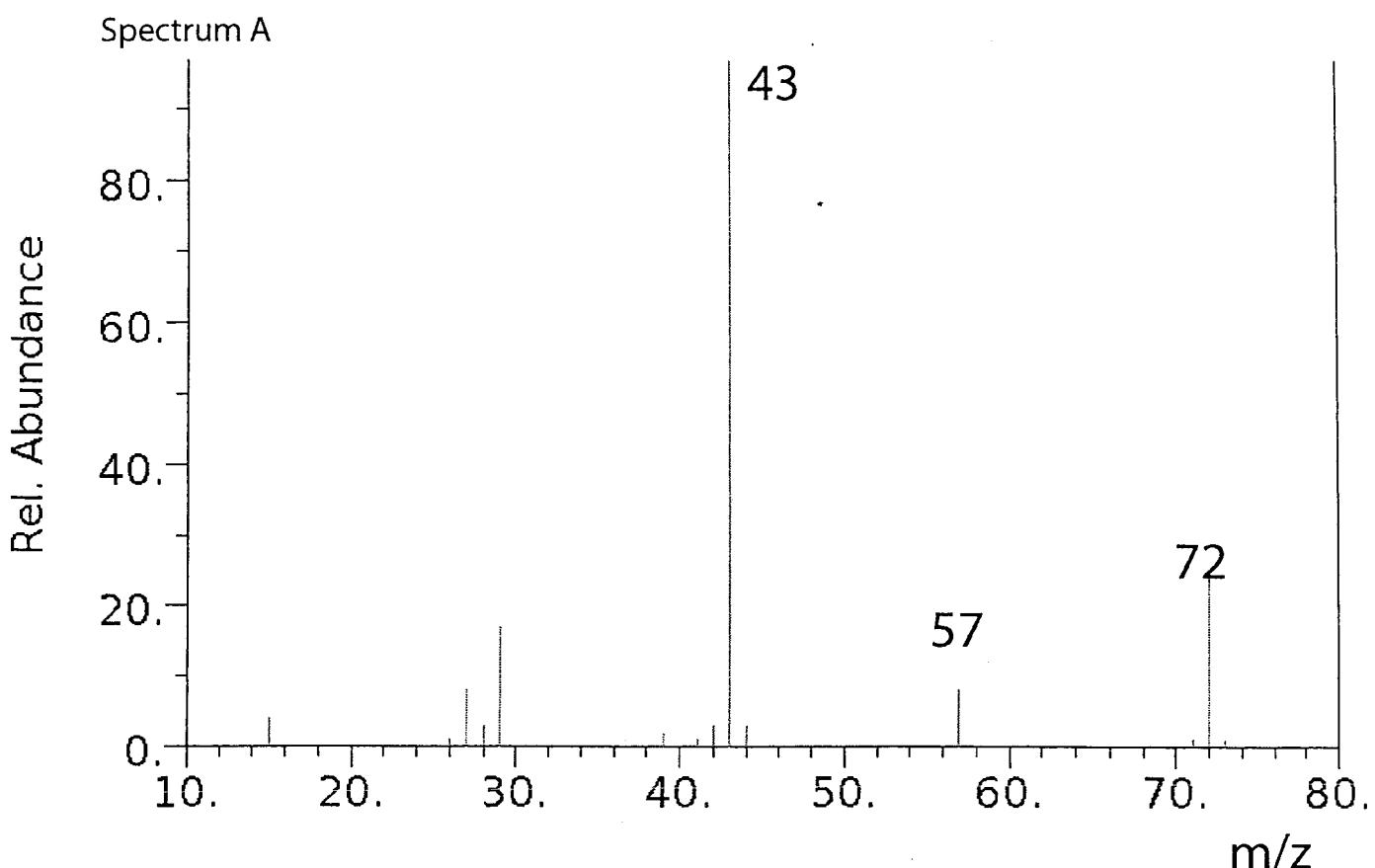

c) Vis hvordan forbindelsene nedfor kan lages fra sykloheksanon

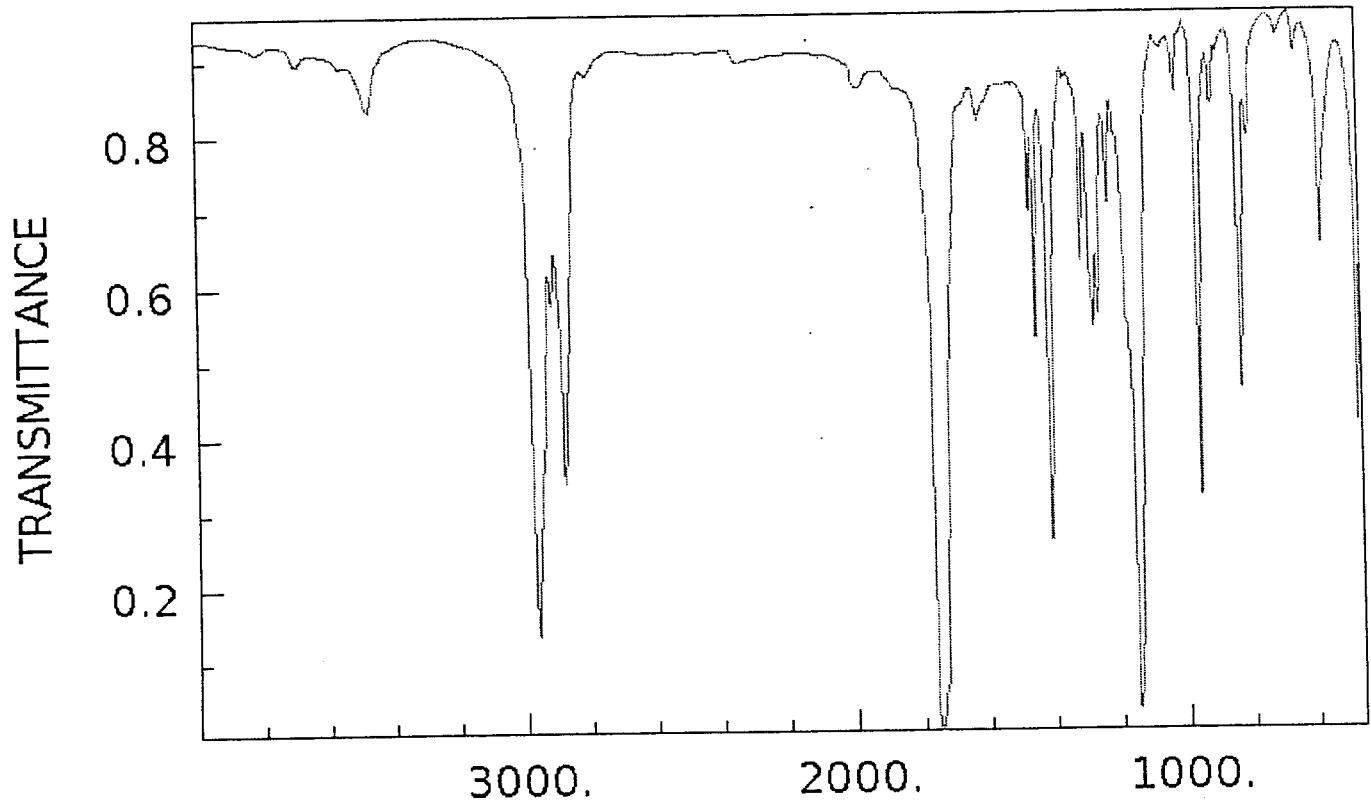

Oppgave 5

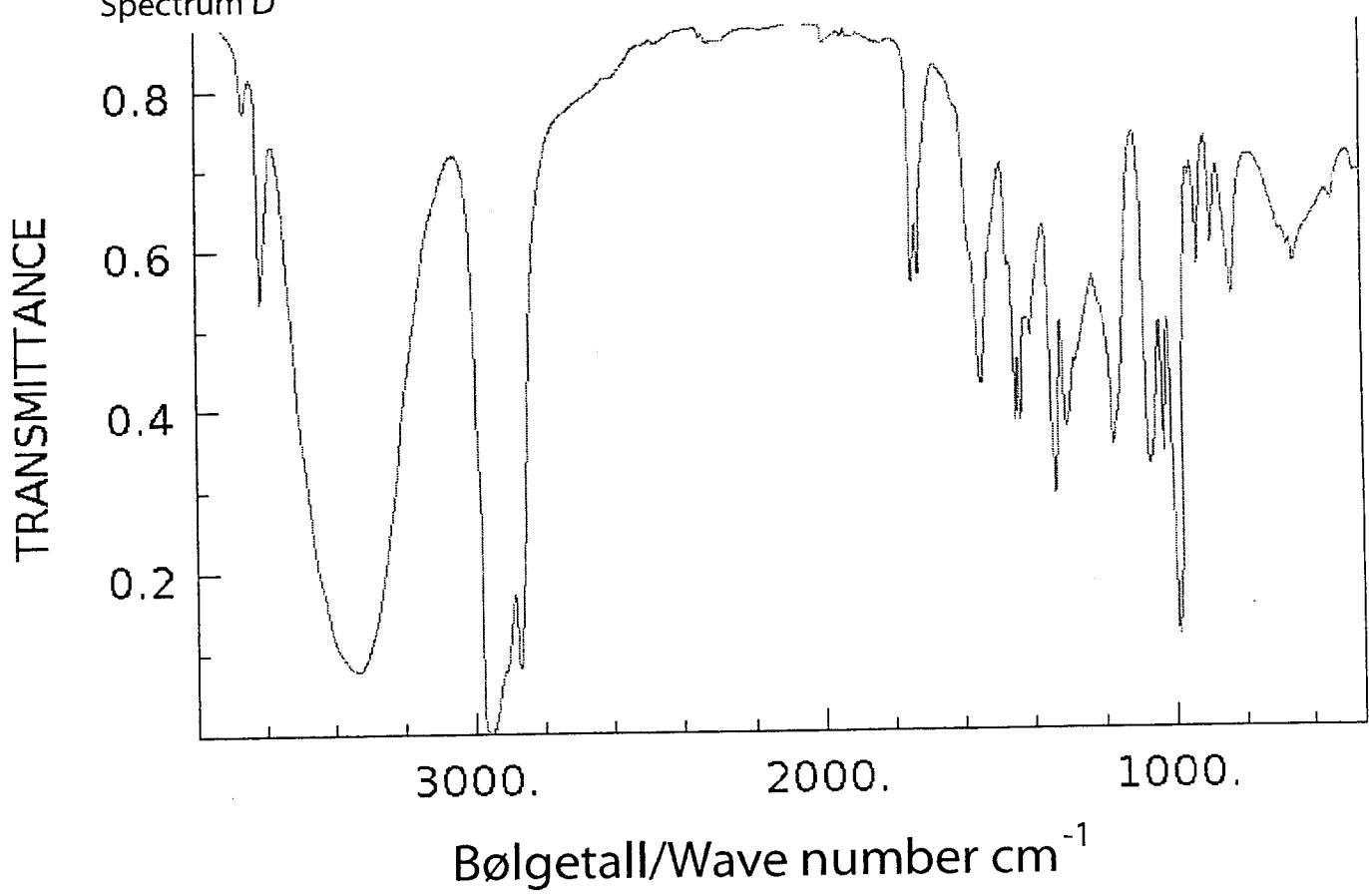
- a) Massespektrene til 2-butanon og butanal er gjengitt i A og B nedenfor. Forklar MS-signalene (EI, 70 eV) som er merket med tall ved å skrive reaksjonsligninger.
- b) Reaksjon mellom en forbindelse med formel C_5H_8O og $LiAlH_4$ med påfølgende sur hydrolyse gir en forbindelse med formelen $C_5H_{10}O$ som produkt. IR-spekteret av reaktanten er gjengitt i C, dens ^{13}C -NMR-spektrum er E og dens 1H -NMR spektrum er F. IR-spekteret av produktet er vist i D. Skriv reaksjonsligning og forklar de viktigste toppene i IR-spekturene, med særlig vekt på forskjellene. Hvilke vibrasjonsbevegelser i molekylet gir opphav til de mest karakteristiske absorbsjonene?
- c) En forbindelse med formelen C_3H_7OCl gir ^{13}C -NMR- og 1H -NMR-spektre gjengitt i G og H. Forklar spektrene og gi forslag til molekylstruktur. Gi en en forklaring på oppslittingen av signalene i 1H -NMR-spekteret.

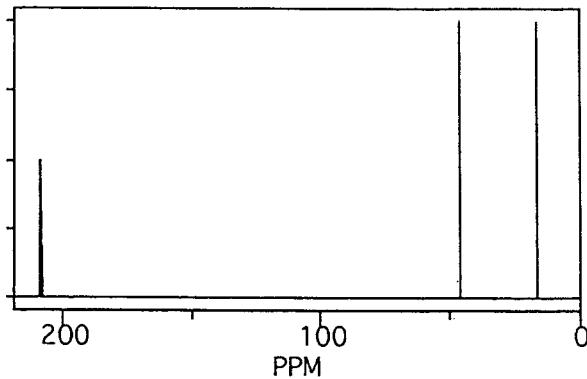
Spectrum C

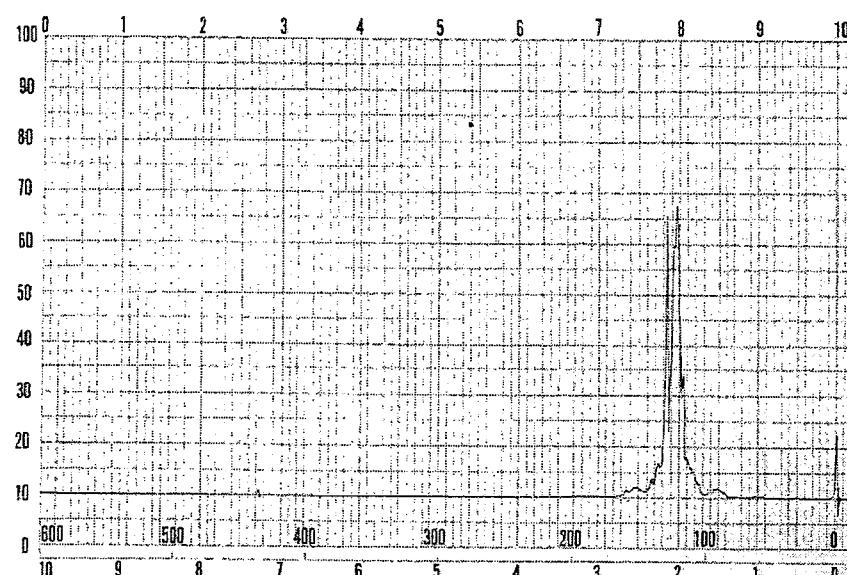
Spectrum D

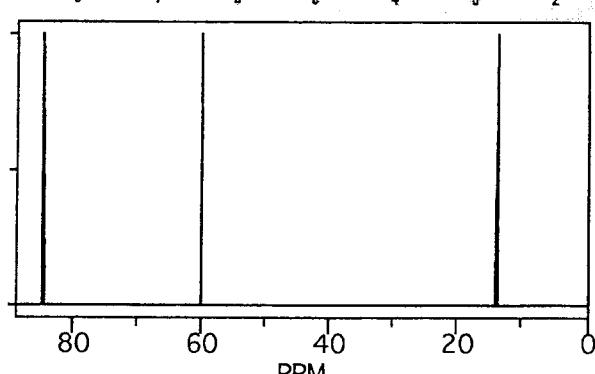
Spectrum E

Spectrum F

Spectrum G

Spectrum H

